

Iestājpārbaudījums uz 10. klasi (valodas)

Iestājpārbaudījuma programma

Iestājpārbaudījuma mērķis

Novērtēt izglītojamo zināšanu un prasmju kopumu, atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumu Nr. 747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem" prasībām valodu jomā (*Svešvaloda un Latviešu valoda*).

Iestājpārbaudījuma adresāts

Iestājpārbaudījumu veic pretendenti, atbilstoši Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas Uzņemšanas kārtībai uzņemšanai vispārējās vidējās izglītības programmā Rīgas Valsts vācu ģimnāzijā.

Darba uzbūve

Darbs veidots *latviešu valodā* un pēc izglītojamā izvēles vienā svešvalodā - *angļu vai vācu valodā*, tam ir viens variants. Izpildei paredzētais laiks ir 90 minūtes.

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot iestājpārbaudījuma laikā.

Darbs veicams ar zilas vai melnas krāsas pildspalvu. Pie izglītojamajiem no brīža, kad ir pieejams pārbaudījuma materiāls līdz pārbaudījuma beigām, nedrīkst atrasties saziņas un informācijas apmaiņas ierīces.

Vērtēšanas kārtība

Iestājpārbaudījumu vērtē saskaņā ar iestājpārbaudījuma komisijas izstrādātiem vērtēšanas kritērijiem.

Daļa	Kritēriji
Valodas lietojums	<ul style="list-style-type: none"> • Punktu iegūst par katru pareizi izvēlēto un atzīmēto vārdu vai vārda gramatisko formu atbilstoši dotajam tekstam. • Punktu iegūst par katru saturiski un gramatiski pareizi izvēlēto un tukšajā vietā tekstā ierakstīto vārdu bez pareizrakstības kļūdām.
Lasīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Punktu iegūst par katru pareizi atzīmēto atbildi atbilstoši lasītajam tekstam.
Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • Punktu iegūst par pareizi izveidotu teikuma uzbūvi bez pareizrakstības kļūdām un par pareizi darinātiem vārdiem.

Daļa	Pārbaudāmās prasmes
Valodas lietojums	<ul style="list-style-type: none"> • lieto valodas gramatiskos un leksiskos resursus • lieto zināšanas par valodas struktūru, teikumu uzbūvi, leksiku
Lasīšana	<ul style="list-style-type: none"> • lasa tekstu, lai atrastu vajadzīgo informāciju • prot iegūt informāciju no dažādām teksta daļām konkrēta uzdevuma izpildei
Rakstīšana	<ul style="list-style-type: none"> • veido pareizus teikumus, ievērojot gramatiskos likumus

Iestājpārbaudījuma darba daļu īpatsvars un izpildei paredzamais laiks.

SVEŠVALODA

Daļa	Daļas īpatsvars %	Izpildes laiks, min
Lasīšana	15 - 20	15
Valodas lietojums	65 - 70	30
Rakstīšana	15 - 20	15
Kopā	100	60

Iegūstamais punktu skaits: 75-85

Uzdevumu veidi	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	25 - 30
Ievietošanas/ savietošanas	20 - 25
Tukšo vietu aizpildīšanas	20 - 25
Tekstveide	15 - 20

Iestājpārbaudījuma saturs angļu valodā:

Tiek pārbaudīts valodas lietojums sekojošu tēmu ietvaros:

- Atšķir tagadnes laikus;
- Atšķir pagātnes laikus;
- Zina un lieto *used to* formu;
- Izprot vienkāršās pagātnes un saliktās tagadnes atšķirības;
- Zina un lieto salikto ilgstošo tagadni;
- Prot veidot nākotnes laikus izmantojot *will, going to*;
- Zina un lieto ilgstošo un salikto nākotni;
- Izprot un lieto netiešo runu;
- Izprot un lieto darbības vārdu formas ar *-to* un *-ing*;
- Zina un lieto vietniekvārdus pareizos locījumos;
- Izprot un lieto nenoteiktos vietniekvārdus ar *some-, any-, no-*;
- Prot lietot darbības vārdus ar prievārdiem *about, for, to, at*;
- Zina salīdzināmās pakāpes izmantojot *less, the least*;
- Veido teikumus izmantojot *I wish, If only, I'd rather* frāzes;
- Prot veidot un lietot ciešamo kārtu;
- Saprot un lieto *have something done* konstrukciju;
- Prot lietot *in, at, on*, laika prievārdus;
- Prot veidot un lietot 0,1,2,3 kondicionāli.

Iestājpārbaudījuma saturs vācu valodā:

Tiek pārbaudīts valodas lietojums sekojošu tēmu ietvaros:

- Prot veidot vājo darbības vārdu pamatformas un pareizi tās lieto, darinot darbības vārdu laika formas;

- Zina stipro darbības vārdu pamatformas un pareizi tās lieto, darinot darbības vārdu laika formas;
- Prot veidot un pareizi lieto dažādus darbības vārdu laikus: tagadni, vienkāršo pagātņi, salikto tagadni (Perfekt), salikto pagātņi (Plusquamperfekt), nākotni;
- Prot lietot atdalāmos un neatdalāmos darbības vārdus;
- Prot locīt un pareizi lietot modālos darbības vārdus tagadnē un pagātnē;
- Prot veidot ciešamās kārtas tagadni un pagātņi;
- Prot veidot pavēles izteiksmi;
- Prot veidot vēlējumu izteiksmi (Konjunktiv 2)
- Zina darbības vārdus, kas prasa konkrētus prievārdus un prot tos iesaistīt teikumā;
- Izprot gramatisko konstrukciju “nenoteiksme ar vai bez “zu” un pareizi to lieto teikumos;
- Pareizi lieto atgriezeniskos darbības vārdus;
- Prot lietot un locīt lietvārda noteikto un nenoteikto artikulu;
- Zina un prot lietot prievārdus ar datīvu, ar akuzatīvu, ar ģenitīvu un mainīgos prievārdus;
- Pareizi prot izlocīt īpašības vārdus;
- Prot darināt un lietot īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes;
- Zina un prot lietot personu un piederības vietniekvārdus;
- Prot veidot cēloņa apstākļa palīgteikumus, apzīmētāja palīgteikumus, apstākļa palīgteikumus, laika apstākļa palīgteikumus, nolūka apstākļa palīgteikumus, ievērojot pareizu vārdu kārtību teikumā.

LATVIEŠU VALODA

Daļa	Daļas īpatsvars %	Izpildes laiks, min
Lasīšana	30 - 35	10
Valodas lietojums	65 - 70	20
Kopā	100	30

Iegūstamais punktu skaits: 25-30

Uzdevumu veidi	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	20 - 25
Ievietošanas/ savietošanas	35 - 40
Tukšo vietu aizpildīšanas	35 - 40

Eksāmenā tiek vērtēti šādi sasniedzamā rezultāta veidi:

- zināšanas un izpratne,
- tekstpratība.

Skolēnam tiek piedāvāts teksts vai teksta fragments (turpmāk – teksts). Tas var būt daiļliteratūras teksts vai fragments, publicistikas funkcionālā stila teksts vai cita veida informatīvs teksts vai fragments.

Tekstā ietverti dažādi valodas līdzekļi, kurus var analizēt no funkcionālā, semantiskā un strukturālā viedokļa.

Teksta satura un valodas līdzekļu analīzē iekļauti 10-14 uzdevumi, kuru kopējais izpildes laiks ir līdz 30 min. Uzdevumi veidoti atbilstoši teksta saturiskajam un valodiskajam piedāvājumam, līdz ar to tajos ir iekļauti eksāmena satura elementi, kas ir uzskatāmi identificējami un raksturojami izvēlētajā tekstā. Teksta satura un izteiksmes līdzekļu analīzes uzdevumi ietver jautājumus, kas atbilst standartā definētajiem satura moduļiem un sasniedzamajam rezultātam.

Eksāmenā ietvertās tēmas:

- teksta idejas, satura izpratne,
- valodas struktūra,
- dažādu valodas līmeņu vienību izpratne un lietojums,
- vārdu izvēles nosacījumi un lietojums,
- valodas gramatisko (morfoloģisko un sintaktisko) līdzekļu lietojums,
- latviešu literārās valodas ortogrāfijas un interpunkcijas normu ievērošana.